

Als
feest
en

verdriet
elkaar
kruisen

Marinus van den Berg

Marinus van den Berg

*Als feest en
verdriet elkaar
kruisen*

Uitgeverij
Ten Have

Inhoud

VOORWOORD 9

Voorbij 14

BELEVING VAN FEEST EN VERDRIET 17

Persoonlijke beleving 21

Fierheid geknakt 22

Verdriet tonen 24

Tranenkruijke 25

VERLIES 27

Het leven blijven leven 31

De zilveren bruiloft 34

HET DOEL VAN FEEST 39

Opzien tegen december 43

Andere feesten 44

Een in memoriam 46

DE PERSOONLIJKE KANT VAN FEEST 47

Vrije keuze 49

Ruimte voor je verdriet 52

Een bevrijding 53

Bewaren voor altijd 54

Warme aandacht 55

Aandacht voor jou als bijzonder mens 56

Op de dag dat 58

EEN FEEST VOOR EEN SELECT

GEZELSCHAP 61

Rollen, plaatsen en grenzen 64

Muziek 65

Jarig zijn 67

EEN UITVAART DIE HET LEVEN VIERT 69

Vorbij de woorden 71

Vieren en gedenken 73

Gebak op de trouwdag 75

Ruimte voor jezelf én ruimte om te
gedenken 77

Grafbezoek 79

Kaarsen 80

RELIGIEUZE FEESTDAGEN 83

Goede Vrijdag en Pasen 85

Wat heeft iemand die rouwt nodig? 87

De beleving van feestdagen 89

GEDENKEN 91

Blik op de toekomst 93

Een jaar na het overlijden van... 95

December staat voor de deur 103

DECEMBER 105

De verborgen kant van december 108

Gevoeliger 111

Wensen 113

Met aandacht verstuurd decemberpost 114

Ontmoeting op Kerstavond 116

Rust en stilte 120

Grijs licht 121

Doorgeeflichtje 124

Licht zien 127

*Beleving van
feest en verdriet*

‘Vandaag is het feest,
morgen weer...’

Dat staat in de wijk waar ik woon op een raam geschreven. De tekst deed me denken aan een gezegde van mijn vader, zo’n veertig jaar geleden: ‘Het lijkt wel of de mensen leven om uit te gaan.’ In die tijd kwamen uitgaan, vakanties en feestjes hoe langer hoe meer in zwang. Op den duur werd ontspanning een industrie – het is zelfs zo’n business geworden dat je tegenwoordig zelfs evenementenmanagement kunt studeren.

In mijn vaders jeugd bestonden de dagen uit slapen, opstaan, hard werken, eten en weer slapen. Er werd in zijn tijd niet veel ‘gefeest’, en als er iets te vieren viel dan gebeurde dat gewoon thuis. Indertijd werden diverse gebeurtenissen veel soberder gevierd dan nu. Dat neemt niet weg dat mijn vader – net als veel van zijn tijdgenoten – een gezellig mens was. Hij had humor en vond dat belangrijke gebeurtenissen in het leven gevierd mochten worden.

Ik wil hiermee maar zeggen dat ieder mens zijn eigen geschiedenis van feestvieren heeft. En die geschiedenis beïnvloedt de manier waarop hij of zij nu feestviert. Hoe werd vroeger je verjaardag gevierd? Hoe doe je dat nu zelf? Hoe werd de zondag gevierd? Hoe doe jij dat nu? Hoe werd en wordt er in de familie, in de buurt met een feest omgegaan? Hoe is dat nu?

Het is goed om eens even stil te staan bij jouw opvattingen over feestvieren. Wat is voor jou een feest? Wat haat je op feesten en wat maakt voor jou een feest tot een succes? Welke feeststijl past het beste bij jou? Welke mensen moeten er bij zijn? Wil je het feest vieren met veel mensen of juist niet? Welke feesten probeer je te ontlopen? Wat was en is je eigen rol op een feest? Ben je een gangmaker? Of ben je meer een stille genietter? Bereid je feesten uitvoerig voor? Ben je dagen druk in de keuken? Schreef je liedjes voor feesten en doe je dat nog?

Persoonlijke beleving

Feest is niet alleen iets van mensen samen, maar kent ook het aspect van de persoonlijke beleving: heel subjectief dus. Een feest kan het gevoel geven van opengaan, van openstaan. Je ervaart een verandering van stemming. Je voelt je lichter en ook meer verbonden met het leven om je heen. Bij een feest verandert je bewustzijn.

Een feest is niet alleen iets wat georganiseerd moet worden. Het is niet alleen iets maakbaars: het is daarbij een ervaring van de ziel. Soms komt een feest van binnenuit, vanuit jezelf. Zoals we van rouw zeggen dat die persoonlijk is, zo geldt dat ook voor feest.

Fierheid geknakt

Weer onder de mensen komen

als het chaos is in je hoofd

eruit gaan

als je leven zich naar binnen keert

weer meedoen

als je leven zo is stilgevallen

het is winter geworden in je leven

eerder dan ooit gedacht

het is donker geworden in je leven

een ongekende duisternis

je gang is onzeker geworden

je gaat alleen nog als het noodzakelijk is

je bent bang voor de vragen

je bent bang voor de tranen

je weet je geen raad

je bent meer dan kwetsbaar

*je fierheid lijkt geknakt
je bent bijna onderuitgehaald*

*je wilt wel weer onder de mensen komen
je wilt er wel weer uit gaan
je wilt wel weer meedoen*

*niet zo snel
niet nu al
morgen misschien
of wie weet wanneer...*

*is er compassie
is er geduld
is er begrip?*

*je zoekt je eigen weg
je gaat op jouw manier
je bent soms zo moe*

*stilaan is snel genoeg
je fierheid zal niet breken*

Verdriet tonen

Het is een vorm van fier zijn als je je verdriet toont. Je hoeft je immers niet te schamen voor je tranen. Het zijn geen krokodillentranen. Je huilt om wie je liefhad en nog liefhebt. Je tranen zijn schitterende parels omdat je beminde. Het zijn parels van herinnering.

Je hoeft niet altijd te huilen. Je mag wel steeds weer huilen. Al vraagt men: 'Hoe lang is het geleden?' – liefde blijft.

Iemand gaf me eens twee glazen bollen: een voor de grote wereld met al haar tranen en een voor de kleine wereld met al haar tranen. Haar wereld was er een vol tranen geworden. Ze had veel om over te huilen. Ze had haar kindje verloren, en nog meer verlies geleden. Die glazen bollen bewaar ik als kostbaarheden. Ze zijn eerder schitterend dan treurig, vooral nu er ook weer ruimte voor vreugde is.

Van een oudere collega, Gerard de Wit, toen nog pastoor in Maartensdijk, kreeg ik ooit

een lichtgroen, ovaal kruikje van een onbekende keramist. Dat geschenk inspireerde me tot de volgende tekst.

Tranenkruikje

*Je tranen
zal ik opvangen*

*je tranen
zal ik bewaren*

*al je droge tranen
al je ongeziene tranen
al je ingeslikte tranen*

*al je tranen
zal ik bewaren
als kostbare parels
als schitterende edelstenen*

*al je tranen
die vertellen van gemis
liefde en verlangen*

*je hoeft je door niemand je fierheid te laten
afnemen*

*fier kan een mens zijn die weer overeind
gaat staan, ondanks...*